

1. 9. 2015 |

Když se řekne MUSER...

Popravdě...když jsem jako majitelka jednoho panelákového psa poprvé uviděla psí spřežení, říkala jsem si „chudáci psi, musejí makat, co když se některému nechce, to má pak asi smůlu“. Teď stojím na druhé straně, toho panelákového výmaráka jsem začala zapřahat před deseti lety a říkám si „chudáci ti psi, co nemají dost pohybu, a co je pánečci vláčejí kolem paneláku na vodítku“. Názory se mění, jak člověk roste.

Sedm let mám doma ESP-závodní speciály, evropské saňové psy=pes vyšlechtěný v Norsku na práci v zápřahu. Základem je německý ohař, pointer, alaskán(alijašský husky) a nějaké procento greyhouna . Stačí, když vytáhnu kolo, nebo přílbu, nebo nedej bože postroje!...začnou štěkat, skákat, štípat mě do bundy, jakoby říkali „Dělej mami, ti to trvá, já už nutně potřebuju běžet!“ no neříkají, řvou mi to do ucha. Jakmile odstartujeme, je klid. Jen sleduji jejich nádherný pohyb při práci a občas dám nějaký povel na odbočení, na povzbuzení nebo pochvalu. Tihle psi mají běh v zápřahu prostě v krvi, většinou je k němu člověk nemusí přemlouvat a fakt je baví. Máme spíš opačný problém s tím, že starší nebo nemocný pes nestíhá týmu a musher ho musí nechat stát. Je to pro něj veliké neštěstí a bere to jako trest, že zůstal doma, když ostatní běží.

Mushing už dávno není výsadou jen severských plemen jako aljašský malamut, grónský pes, nebo sibiřský husky. Dokonce jsou tato plemena na závodech spíše na ústupu a byly pro ně vytvořeny oddělené kategorie, to aby se porovnávaly výsledky výkonnostně sobě rovných psů.

Pro zrychlení na delších tratích se používají nejvíce alaskáni- psi sice nemají průkaz původu, přesto se u nich pečlivě sleduje rodokmen a vrhy se dělají na těch nejlepších jedincích. Jde o

speciálního křížence, který je schopný cválat v tahu desítky kilometrů bez známky únavy. Tvrďák, kterému nevadí zima, těžká práce a nemá problém žít ve velké smečce téměř bez konfliktů.

Na kratší tratě je specialistou už zmíněný ESP-také neuznané plemeno u FCI. Jsou schopní běžet na sprintové trati (cca 5km) průměrnou rychlostí 30-34km/hod ! U evropanů je obrovskou výhodou schopnost individuální práce, jsou více fixovaní na pána a nepotřebují kolem sebe podporu týmu, i když ta jim dodává ještě větší grády.

foto:peFO

Také už mushing není jen o spřežení, ty se jezdí v kategoriích:

- C-do 4 psů,
- B-5-6 psů
- A-7-8 psů
- U-9 a více psů

V posledních letech se stalo pravidlem, že největší pole startujících obsazují tzv. individuální kategorie.

Na podzim, na suchu, OFF snow:

- BKJ- bikejöring-cyklista a pes
- SC1, SC2-scooter-koloběžka a 1-2 psi
- CC-canicross-běžec a pes

V zimě, na sněhu, ON snow:

- SKJ1, SKJ2-skijöring-bežec na lyžích a 1-2 psi

Tratě se dělí podle jejich délek

	Sprnt	Mid	Long
OFF snow	4-8km	15-25km	x
ON snow	10-25km	35 a více	45 km a více

Louka kde parkuje samá dodávka, obytnák, přepraváky pro psy, psí štěkot a vrtící se ocásky...tak takhle to vypadá na stake-outu, na místě odkud startují závody psích spřežení. Psí řev a psi, kteří se tak těší na běh, že je problém je obléct do postrojů a udržet v lajnách, pak start a najednou ticho...to je atmosféra, která nejde popsat, **ta se musí zažít !!!**

Autor: Veronika Navrátilová a Jana Tomášková

Foto: Petr Fochler

O autorech:

Veronika Navrátilová

Vždy mě zajímal sport, ještě více zvířata. První fenka chodského psa Dixie přišla v roce 2004. Vyzkoušely jsme si společně obrany, stopy, poslušnost, dogtrekking, agility, frisbee. Mushingová kariéra začala asi v roce 2008. Životem mi v následujících letech prošlo mnoho psů nejrůznějších plemen. Některé jsem socializovala, některé trénovala, závodila s nimi na kole, koloběžce i v kategorii C (spřežení do čtyř psů). Jezdila jsem také jako handler. V současné době jsou mými parťáčkami dvě flekaté fenky Evropského saňového psa Cora a Meri. Obrovští dřiči, ovladatelné, soutěživé a velmi rychlé. Prostě nejlepší :-). Díky nim většina závodů končí na stupních vítězů.

Jana Tomášková

K mushingu jsem se dostala oklikou...s výmarským ohařem jsem absolvovala lovecký výcvik (lesní a podzimní zkoušky), obrany, coursingovou licenci, přes pulling až ke canicrossu v roce 2003. Nyní se věnuji individuálním disciplínám-canicross, bikejöring, scooter a skijöring se závodními speciály- psy ESP (evropský saňový pes). Letos jsme společně s Verčou Navrátilovou spustily web www.canicrossvbrne.cz a snažíme se rozběhat zájemce o canicross, pořádat semináře, společné tréninky a organizovat závody.